

Jak se hospodaří s dotacemi

Dotiční politika státu je jednou z oblastí, kam se kontrola zaměřuje každoročně. Různé dotiční programy slouží k podpoře činností, které stát sice chce podpořit, ale nechce je přímo vykonávat. Finanční prostředky určené pro dotiční programy tvoří každoročně značnou část státního rozpočtu a není tedy divu, že pravidelné mapování systému dotací je jedním ze strategických cílů Nejvyššího kontrolního úřadu.



Během prázdninových měsíců byla dokončena kontrolní akce, jejímž cílem bylo prověřit hospodaření s peněžními prostředky státního rozpočtu určenými na podporu rodin. Kontrolováno bylo přitom období roků 2006–2007.

Program podpory rodiny byl zahájen v roce 2005, tvůrcem koncepce bylo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Akční plán na podporu rodin s dětmi pro období let 2006–2009 byl schválen vládou v roce 2006. Příjemci podpory jsou nestátní neziskové organizace, každoročně jsou přitom formou usnesení vlády vyhlášovány hlavní oblasti státní dotiční politiky vůči nestátním neziskovým organizacím.

Kontrola bylo podrobena celkem jedenáct cílů, které měly být splněny v letech 2006 a 2007. Za splnění těchto cílů ministerstvo považovalo vypracování celkem jedenadvaceti tzv. výstupů, které byly v Akčním plánu přesně stanoveny, většinou i s termínem splnění. Splněno však bylo pouze šest výstupů, čtyři byly splněny formálně s tím, že za výstupy jsou považovány materiály, které byly zpracovány již před přijetím Akčního plánu. Přitom samo ministerstvo v úvodu Akčního plánu konstatuje, že spl-

nění těchto cílů je nezbytným předpokladem účinné podpory rodin s dětmi.

Při kontrole však bylo zjištěno velké množství závažných pochybení na straně ministerstva i jednotlivých příjemců dotací. Například ministerstvo práce a sociálních věcí nebylo schopno předložit za roky 2006 a 2007 ani jeden originální dokument rozhodnutí o přidělení dotace. Za rok 2007 byly předloženy pouze kopie rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že ministerstvo nemá ani úplný přehled o doručení vydaných rozhodnutí příjemcům dotace, není schopno za rok 2006 ani doložit u 105 příjemců, zda rozhodnutí byla skutečně vydána. Protože poskytovatel nemá k dispozici rozhodnutí, ve kterém by byly popsány povinnosti příjemce dotace, je fakticky znemožněna finanční kontrola.

Ministerstvo neprovedlo žádnou kontrolu plnění podmínek čerpání finančních prostředků. Nemělo tak žádné podklady pro rozhodování o dotacích v následujícím roce a rozhodování bylo provedeno pouze z podkladů dodaných k žádostem.

Samostatnou kapitolou pak bylo uvolnění mimořádné dotace pro Fond ohrožených dětí v roce 2006. Nejprve ministerstvo udělilo výjimku z projednávání standardním způsobem. Po přidělení a vyplacení dotace měl Fond ohrožených dětí předložit potřebné podklady dokumentující způsob využití finančních prostředků a příslušný odbor měl podrobit důsledné kontrole využití mimořádné dotace. Výsledkem bylo vyplacení částky celkem 15 milionů korun na projekt s názvem Klokánek. Vyúčtování dotace provedeno nebylo a ministerstvo je ani neurgovalo. Žádná kontrola ze strany ministerstva také provedena nebyla.

Z výsledků kontroly plyne, že příjemci podpor z těchto dotičních programů si velkou starost s vyúčtováním dotací nebo zasláním výročních zpráv či s plněním podmínek užití dotací těžkou hlavu nedělali a ministerstvu to nijak nevadilo.

Závěrem tedy lze konstatovat, že i v této oblasti jde o typickou ukázkou neehospodárneho používání finančních prostředků státního rozpočtu.

František Dohnal
prezident

Nejvyšší kontrolní úřad